

Opdræt, klima, kød og fremtiden

Selma Arnholt Jensen, SDK
Flemming Hølmkær, DC Beef

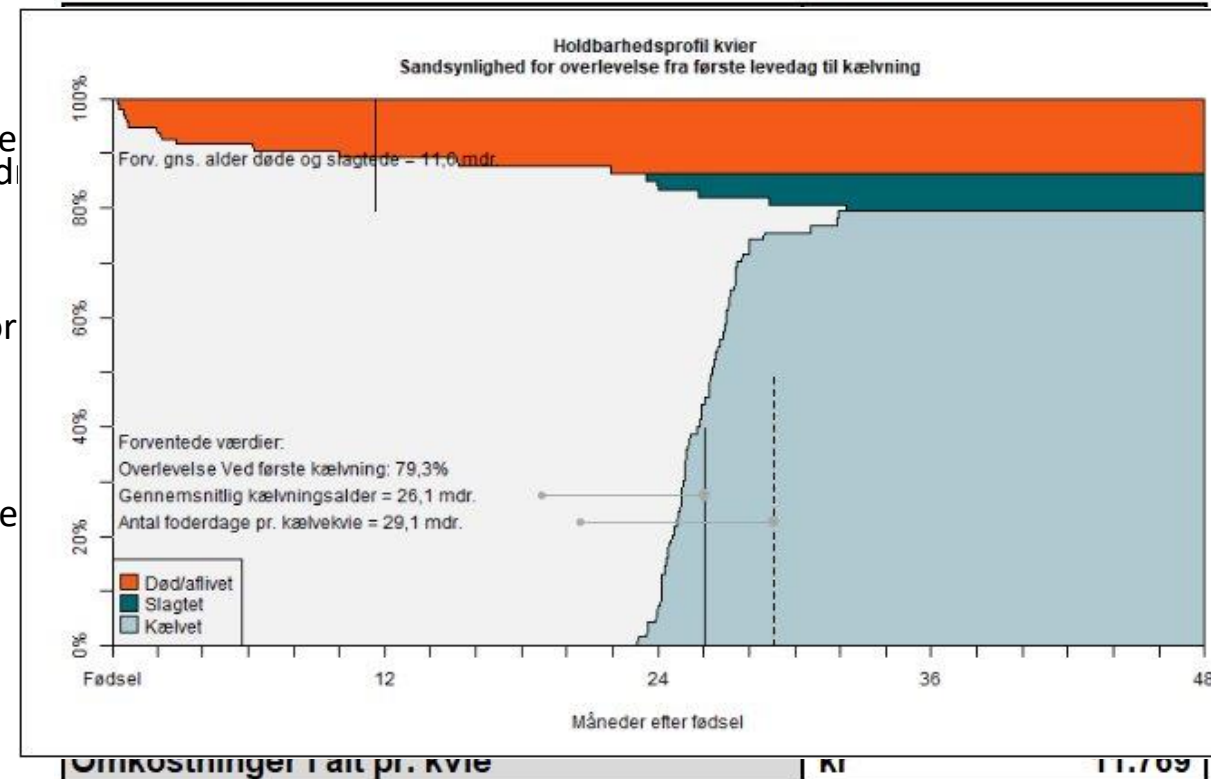
Kvier er omkostningstunge at producere..

- 20-25 % af gårdens omkostninger, går til opdræt af kvier.
- En kvie kan hurtigt koste imellem 10-13.000,- at producere – effekte *kan* blive værre jo højre kælvningsalder – derudover ”spild”, mindre fokus på fodereffektiviteten, problemer med sundheden og repro.
- Tal fra Seges viser at 82% af kvierne når at kælte ind – cirka 10% dør undervejs, og de resterende slagtes. Hvor meget ”spild” vil man acceptere på sin bedrift?
- Det ‘koster’ derudover omkring 5.500 kg Co2Æ at producere en kvie ved en kælvningsalder på 26 mdr.
-> Når afgiften kommer ->

2030: 300 kr/ton CO2Æ -> 120 kr/ton CO2Æ (-60% bundfradrag)
2035: 750 kr/ton CO2Æ -> 300 kr/ton CO2Æ(-60% bundfradrag)

Svarende til: 660 kr/kvie i 2030, og 1.650 kr/kvie i 2035.

- DMS -> Holdbarhedsprofil, kvier

Hvad er strategien for kvierne?

- Færrest mulige kvier pr. årsko?
- Rigeligt stor buffer?
- Hvor meget spild undervejs er egentlig acceptabelt?
- NTM og genomisk selektion – laver man egentlig selv den bedste mulige kvie?
- Hvor hurtigt skal de i gang?
- Salg af kælvkvier? (uro på verdensmarkedet; krig, BTV-3, FMD)
- Problemer med kvægundtagelsen? Store geografiske forskelle.

Et lille scenarie..

300 årskøer, udskiftningsprocent på 35%

85% af kvierne, når at kælve ind

Kælvningsalder på 26 mdr

= 262 kvier, eller 0,87 kvier pr årsko.

Kælvningsalder 26 mdr:

780 dage, á 15 kr/dag = 11.700,- pr. produceret kvie

- 262 kvier = 3.065.400,-

Kælvningsalder 24 mdr:

720 dage á 15 kr/dag = 10.800,- pr produceret kvie

- * 262 kvier = 2.829.600,-

Forskel = 235.800 kr

Den her vender vi lige tilbage til...

Lidt mere om økonomien..

SimHerd beregning, fremlagt til Kalvens Dag 2025

Case:

823 årskøer

30% udskiftning

12.936 kg EKM

Gennemsnitlig repro

7 % dødfødte kalve

19,6 % døde kalve 1-180 dage

10 % slagtet kvier

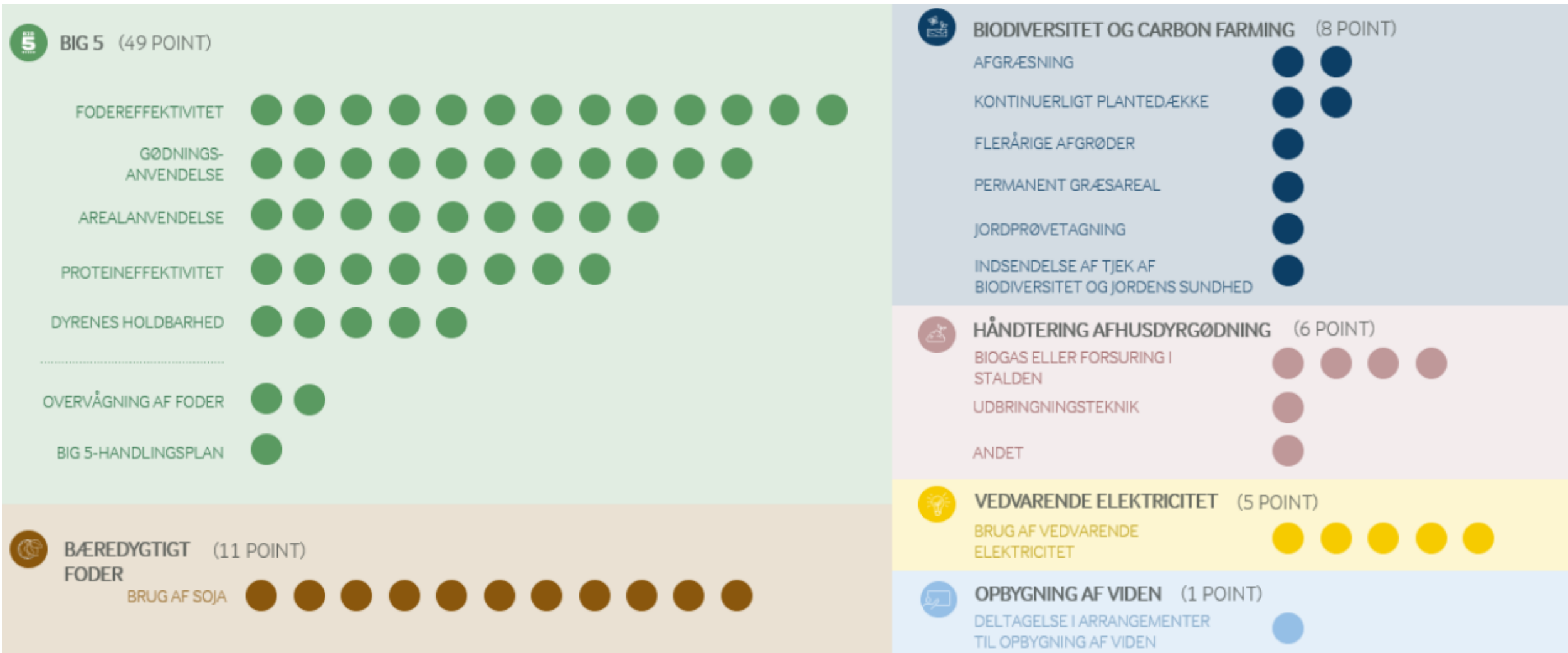
20.374,- i DB/årsko

Antal ungdyr

	Nudrift	↓ Kalve- dødelighed	↑ Kalveman- gement	↑ Forbedret reproduktion	Reduceret opdræt
Antal årskøer	823	-	-	-	-
Antal 1. kalvskøer	249	+11	+10	-1	-
Kalve <6 mdr.	184	+20	+21	+21	-10
Kalve 6-12 mdr.	168	+20	+21	+21	-12
Ungdyr >12 mdr.	343	+50	+50	+28	-36
Antal solgte kvier	18	+44	+43	+43	-
Antal krydsningskalve	0	-	-	-	+135
DB pr. årsko	20.374	-99	+18	+198	+589

Der er jo også lige det med klimaet...

KLIMATILTAG	POINT OG BÆRESEVERDIER														DATA-INDGANG	HYPPIGHED FOR OPDRÆTSKVIS AF POINT
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
FODEREFFEKTIVITET, kg dm/kg fpcm*	> 1,21	> 1,15 ≤ 1,21	> 1,10 ≤ 1,15	> 1,07 ≤ 1,10	> 1,04 ≤ 1,07	> 1,00 ≤ 1,04	> 0,96 ≤ 1,00	> 0,93 ≤ 0,96	> 0,90 ≤ 0,93	> 0,88 ≤ 0,90	> 0,86 ≤ 0,88	> 0,84 ≤ 0,86	> 0,82 ≤ 0,84	≤ 0,82	Forudryddt i Klimatjek	Årligt

”Jo mere effektivt foderet omdannes til mælk, jo lavere bliver klimaaftrykket. Blandt tiltag, der påvirker dette område, kan nævnes foderkvalitet, fodersammensætning og den mængde foder, der skal bruges til udskiftningskvier. Det kan også have en positiv indvirkning på fodereffektiviteten at matche foderbehovet for hver dyregruppe.”

Opdrætskvierne har en meget væsentlig indflydelse på især fodereffektiviteten, i **Big 5**.

De spiller også en rolle i **gødningsanvendelsen**, og en mere indirekte rolle i **arealanvendelsen** = færre opdrætskvier = mindre behov for produceret foder = færre m² pr kg EKM = mindre mængde af produceret gylle, osv.

Ikke så nemt at sætte et fast tal på, men der er ofte en tydelig sammenhæng mellem bedrifterne med færre **antal kvier pr. årsko**, og **fodereffektiviteten**, i Arla's klimatjek.

KPI	Enhed	Min bedrift	Min bedrift, historisk
Fodereffektivitet	Kg. TS pr. kg. FPKM	0.94	0.78
Grovfoderandel	% af TS	71	70
Kvier pr. ko	Kvier pr. ko	1.28	0.83
Dødelighed	%	4.2	1.7
Besætningens energiforsyning	% af behov	100	100.15

Hvad er det værd i point?

Navn Bedrift	Lars Landmand
	01-01-2025
Tillæg pr. point	0,2235 øre/kg EKM
Årlig mælkeleverance og point potentiael	
Antal årskøer	300 køer
Årslig total leverance	3.690.000,00 kg EKM/Året
Værdi af 1 point	8.247,-

Tilbage til scenariet...

- Reducerer opdrættet til 0,80 kvier pr årsko = 22 færre kvier = 257.400,-
- Dernæst sænkes kælvningsalderen til 24 mdr = 216.000,-
- Henter 7 point i Arla's klimatjek = 57.729,-

= 531.129,-

Derudover er der faktisk den potentielle besparelse i co2 afgiften, som med 22 kvier mindre er= 14.520,- fra 2030, og 36.300,- fra 2035 – men den lader vi blive ved fremtiden for nu..

Der skal sælges 38 kælvekvier, til 14.000,-/stykket for at tjene den potentielle besparelse.

Hvis man skal skære ind til benet på opdrætskvierne..

- Fokus på kalvedødeligheden, og gå efter den gode sundhed – kalve der har været syge, har reduceret yverpotentiale og over dobbelt så stor chance for ikke at nå hele vejen til at kælte ind, som kalven der ikke var syg
- Der skal være helt styr på reproduktionen, jo mindre styr på den, jo større buffer er nødt til at indregnes, og jo mindre bliver effekten
- Husk lyset -> tidligere pubertet, tidligere brunst og mere yverproducerende væv (kræver tilsvarende mørke for at effekten er der)
- Obs på foderet til kvierne:
 - kvalitet
 - ensartethed
 - toksiner
 - fodring på "gefühl" (og/eller hvad der nu lige er til rådighed)
 - mål – **og ikke mindst en eller anden form for opfølgning** - om ønsket tilvækst?

Hvad skal vi så stille op med det her nye potentiale?

Krydsningskvier kan godt være en god forretning..

- Rolige at håndtere, generelt omgængeligt gemyt
- Kan bruges (og kvitterer) for naturpleje, hvis man gør det rigtigt
- Relativt simple krav i forhold til opstaldning – kan man bruge eksisterende og/eller tomme stalde?
- Stigende efterspørgsel fra slagtekalveproducenter, især hvis de kan afsættes med lidt alder
- Hvis man vil lave faste aftagningsaftaler, er det muligt at købe x-vik kødkvægssæd (92% nøjagtighed for kvier)
- Sætter den her meget eftertragtede fedtmarmorering, INDE i kødet
- Der er (*potentielt*) en rigtig fornuftig økonomi i dem

HUSK at få Premium tillægget, hvis man alligevel selv laver dem.

Obs på fodring og effektivitet:

Hvis de fodres sammen med det øvrige opdræt = fede kvier = dårlig fodereffektivitet = dårlig(ere) økonomi.

Og med disse ord, vil jeg dribble bolden videre til
Flemming 😊

DC BEEF

Syddansk
Kvæg